

Juryrapport Nationale Mediatheek Trofee 2019

Stichting Lezen en Passionate Bulkboek vragen met de Nationale Mediatheek Trofee aandacht voor het belang van een goede leesomgeving op scholen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Met het uitreiken van de prijs beogen zij een leesomgeving te stimuleren waarin de medewerkers aandacht besteden aan het creëren van een omgeving, waarin leerlingen zich op verschillende manieren kunnen terugtrekken met een boek en waar leerlingen worden gewezen op de diverse campagnes die het leesplezier bevorderen of het literatuuronderwijs verrijken. De ruimte is belangrijk, maar hoe groot en actueel de collectie van de boeken is, hoe de boeken worden gepresenteerd, wat er aan leesbevordering wordt gedaan, op welke wijze er nagedacht wordt over het aanzetten tot lezen (visie) én hoe de begeleiding is, is minstens zo belangrijk.

In de periode januari t/m mei 2019 werden in totaal 29 ontdubbelde nominaties ontvangen. De verschillende inzendingen werden door de mediathecarissen verrijkt met een beschrijving van hun leesbeleid. Deze verrijkte inzendingen werden voorgelegd aan een deskundige jury, die bestond uit Joke Boonstra (mediathecaris bij CSG Augustinus en vicevoorzitter van de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs), Rob Bonneur (eigenaar/architect InVorm Architecten) en Renée van Randwijk (medewerker evenementen bij Bibliotheek Rotterdam).

Tijdens het eerste juryberaad, dat aan het einde van het vorige schooljaar plaatsvond, stelden de juryleden uit de longlist een shortlist samen van drie mediatheken. Journalist Annemarie Terhell bezocht vervolgens aan het begin van dit schooljaar de drie scholen, interviewde de mediathecarissen en deed hier bij de jury uitvoerig verslag van in woord en beeld.

Algemene indruk

In dit juryrapport vat de jury het tweede juryberaad samen en wordt toegelicht welke prijzen zij om welke reden aan de drie mediatheken hebben toegekend.

Voor een juiste beoordeling nam de jury verschillende aspecten in overweging. Zo keken zij naar inrichting, sfeer, collectie én leesbevorderende projecten. Deze zaken moesten elkaar aanvullen en de combinatie moest kloppen. Een bevlogen en enthousiaste mediathecaris (of team van mediathecarissen, al dan niet ondersteund door vrijwilligers) was daarbij minstens zo belangrijk.

Toekenningen

De eerste prijs gaat naar de mediatheek met de beste inrichting in combinatie met de mate van toezicht, begeleiding, een goede collectie boeken en zichtbare aandacht voor lezen en campagnes die het lezen

stimuleren. De winnaar ontvangt een boekenpakket ter waarde van € 1.000,-, dat ter beschikking wordt gesteld door Blz Boekhandels.

De tweede prijs – een aanmoedigingsprijs – is een cheque ter waarde van € 750,- ter beschikking gesteld door de BMO. De prijs dient als stimulans om een plan in te dienen over hoe de betreffende mediatheek, met welke verbetering dan ook, aantrekkelijker gemaakt kan worden en om dit plan ook uit te voeren.

De derde prijs – tevens een aanmoedigingsprijs – is een cheque ter waarde van € 500,- ter beschikking gesteld door InVorm Architecten en omvat een vrijblijvend interieuradvies over hoe de mediatheek aantrekkelijker gemaakt kan worden.

De aanmoedigingsprijzen moeten worden gezien als ondersteuning van een of meerdere doorgaans zeer bevlogen mediathecarissen, die door budgettaire tekortkomingen hetgeen zij zouden willen bieden niet kunnen realiseren. De jury beoogt hiermee ook een signaal naar de schooldirectie en/of het bestuur te geven.

De nominaties voor de Nationale Mediatheek Trofee 2019

Eerste prijs: Markland College Oudenbosch

Deze mediatheek is sfeervol, heeft een klassieke inrichting en is gevuld met door leerlingen vervaardigde kunstwerken. Er is een ruime boekencollectie en een speciale selectie voor leerlingen met dyslexie, waardoor er sprake is van een goede leescultuur. In de mediatheek is er voor iedereen, op persoonlijk niveau, een eigen plek te vinden.

Alle leerlingen werken tegenwoordig op tablets, waardoor er geen noodzaak meer is voor vaste computers in de mediatheek. Hierdoor is de focus op lezen teruggekeerd. De jury kan zich voorstellen dat dit in een kleine ruimte een fijne ontwikkeling is. De collectie en aanschaf van de boeken worden door de jury bewonderingswaardig genoemd. Het is dan ook goed te zien dat er veel geïnvesteerd is in leesbevordering passend bij verschillende onderwijsniveaus. Het leesplezier op basis-kaderniveau is door veel persoonlijke aandacht en een gerichte aanpak in het bijzonder erg gegroeid.

Door leerlingen in hun eerste jaar in groepjes van vier mee te nemen naar de mediatheek, wordt de drempel voor leerlingen verlaagd om zelf eens langs te gaan en een boek mee te nemen.

Deze mediatheek durft duidelijke keuzes te maken en te luisteren naar de behoeftes van de leerlingen. Zo hebben ze bijvoorbeeld de knoop doorgehakt om de tijdschriftencollectie vanwege te weinig animo op te heffen.

Afgelopen jaar zijn twee mediatheken samengevoegd en er wordt nog steeds gewerkt aan de integratie van de twee collecties. Voor 2021 staat er een verbouwing op de planning, waarbij veel ruimte is voor inbreng van de mediatheek. Mediathecaris Judith van Oossanen ziet hierdoor haar droom voor de mediatheek verwezenlijkt worden. Het moet een plek worden waar iedereen graag naartoe komt en uitgedaagd kan worden door een goede collectie en voldoende leeshoeken.

Naast een goede samenwerking met de sectie Nederlands wordt er ook samengewerkt met de secties Engels, Duits, Frans en handvaardigheid. Er wordt actief deelgenomen aan landelijke leesbevorderingscampagnes en ook worden er regelmatig activiteiten in de mediatheek georganiseerd, waarbij leesplezier centraal staat en leerlingen elkaar adviseren bijvoorbeeld middels een boeken-speeddate. De jury roemt het Markland College Oudenbosch om de actieve blik naar buiten, het inspelen op de behoeftes van de leerlingen en de goede leescultuur.

Om deze redenen kent de jury unaniem de eerste prijs aan deze mediatheek toe en kan met het gewonnen boekenpakket de collectie worden aangevuld.

Tweede prijs: Alfa College Kluiverboom

De jury noemt de mediatheek van het Alfa College een mediatheek met grote ambities, waar veel ontwikkeling plaatsvindt. Ze lijken goed te beseffen waar de verbetermogelijkheden zitten en zetten daarop in. Binnen de school functioneert de mediatheek als studiecentrum, maar ook als centraal

informatiepunt. De mediatheek won twee jaar geleden ook de tweede prijs in deze wedstrijd en gebruikte het prijzengeld voor een prachtige leeshoek.

De collectie in de mediatheek is erg divers en ingericht op verschillende studierichtingen. Zo zijn er collecties met vakliteratuur en educatieve spelletjes te vinden. De jury is positief over hoe er wordt ingespeeld op de behoeftes van de leerlingen.

De jury merkte op dat er niet veel wordt gedaan met leesbevorderingscampagnes in de mediatheek. Dit komt wellicht omdat de meeste campagnes zijn gericht op primair en voortgezet onderwijs en minder op het middelbaar beroepsonderwijs. Ze vindt de mediatheek echter inventief en ziet dat er veel creativiteit zit in de organisatie. Zo organiseert de mediatheek bijvoorbeeld zelf een wedstrijd waarbij de beste boekopdracht een e-reader wint en besteedt ze op verschillende manieren in de ruimte aandacht aan themaweken en themadagen.

Een aandachtspunt van de jury is dat de mediatheek nóg meer in zou kunnen zetten op het creëren van een leescultuur in de mediatheek.

Het is om deze redenen dat de jury de tweede prijs aan deze mediatheek toekent. De BMO ziet een voorstel tot verbetering tegemoet.

Derde prijs: Johannes Fontanus College

Aan het hoofd van de mediatheek van het Johannes Fontanus College staat een bevolgen mediathecaris die veel weet te bereiken en zich met veel succes inzet voor leesbevordering. Er wordt nauw samengewerkt met de verschillende secties, waardoor de mediatheek stevig in de school is verankerd.

Een lezerspanel van de school leest fanatiek de nieuw aangeschafte boeken en geeft suggesties aan de sectie Nederlands in de vorm van een leeslijst. Ook bekijkt het lezerspanel in hoeverre de boeken passen bij het christelijk geloof. De mediatheek kent een hoog uitleengetal en reikt zelfs een prijs uit aan de leerlingen die de meeste boeken lenen.

De jury ziet een verbetermogelijkheid voor de mediatheek in het creëren van meer leesplekken, zodat de leerlingen sneller de ruimte zullen gebruiken om te lezen.

De jury meent daarom dat de mediatheek van het Johannes Fontanus College in aanmerking komt voor de derde prijs. InVorm Architecten zal op korte termijn een afspraak maken om tot een deskundig advies te komen.